

Wolne Dni Akademii

Właśnie decyduje się los polskich uczelni na najbliższe 30 lat. Projekt reformy nauki, zwany Ustawą 2.0 Jarosława Gowina trafia pod obrady Sejmu. Jest ona zwieńczeniem dekady zmian prawnych, których skutkiem będzie demontaż instytucji edukacji wyższej i nauki w całym kraju.

Ustawa 2.0 pozbawi większość studentów i pracowników wpływu na los uczelni oraz przyczyni się do zwiększenia politycznych nacisków na działalność badawczą i dydaktyczną. Autonomia uniwersytetu zostanie sprowadzona do autonomii rektorów, a nowo utworzone rady uczelni zwiększą wpływ partyjnej polityki na życie uczelni. Tak samo jak w ustawie z 1968 r., która likwidowała kolegalność organów uczelnianych i możliwość oddolnej demokratycznej kontroli.

Jednocześnie większość regionalnych ośrodków zostanie finansowo i naukowo zdegradowanych, a w efekcie dostęp do wszystkich korzyści płynących z nauki i obecności uniwersytetów zostanie zarezerwowany wyłącznie dla elit wielkich miast. Świat po Ustawie 2.0 to rzeczywistość, w której dziesiątki tysięcy młodych ludzi, którzy nie mieli szczęścia urodzić się w wielkim mieście lub w bogatej rodzinie, jest skazanych na studia w niedofinansowanych szkołach zawodowych, dających jedynie fikcję wykształcenia.

Nie chcemy Polski peryferyjnej, w której akademia stanowi pole rozgrywek polityków, biznesmenów i nielicznych uczelnianych decydentów i w której uzyskanie rzetelnego wykształcenia wymaga emigracji. Dlatego od dzisiaj **rozpoczynamy Wolne Dni Akademii - protest na Uniwersytecie Warszawskim**, dla większości z nas - miejscu nauki i pracy. Żądamy spełnienia jedenastu postulatów: poprzez odrzucenie obecnego projektu ustawy lub dokonania niezbędnych w nim zmian. Nasze wezwanie kierujemy do wszystkich polityków zasiadających w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej oraz premiera RP Mateusza Morawieckiego.

Chcemy uniwersytetu, czyli dobra wspólnego - gwarantującego wolność nauki i dostęp do dobrej edukacji wyższej, niezależnie od miejsca zamieszkania. Nie chcemy władzy uczelnianej oligarchii – otwartej na partyjne wpływy, uzależniającej nas od politycznych zamówień władzy. Dlatego żądamy:

1. **Demokratyzacji uczelni.** Gwarantowanych w ustawie wyborów naszych przedstawicieli do wszystkich organów decyzyjnych i kierowniczych oraz zwiększenia standardów demokratycznych przy wyborach rektorskich,
2. **Pozbawienia rady uczelni prawa** do przedstawiania kandydatów na rektora i ustalania strategii uczelni,
3. **Utrzymania struktury wydziałowej.** Utrzymania istnienia struktury wydziałowej na poziomie ustawy,

4. **Uczelni bez polityków.** Zaprzestania ataków na autonomię nauki i zabezpieczenia wolność badań przed stronnictwą konstrukcją programów grantowych oraz ingerencjami politycznymi,
5. **Gwarancji transparentności.** Zagwarantowania szerokiego dostępu do informacji publicznej oraz transparentności decyzji finansowych i administracyjnych w obrębie uniwersytetu,
6. **Zwiększenia finansowania.** Zwiększenia finansowania nauki i szkolnictwa wyższego (w sumie min. do 2% PKB z budżetu państwa) w ciągu najbliższych lat,
7. **Zapewnienia godnych warunków socjalnych.** Upowszechnienia i waloryzacji stypendiów socjalnych i naukowych na wszystkich szczeblach kształcenia oraz ulepszenia infrastruktury: akademików i Domów Pracownika Naukowego, tak by zniwelować socjalne bariery w dostępie do kształcenia i kariery akademickiej,
8. **Wzmocnienia praw pracowniczych.** Zapewnienia godnych warunków pracy przez wprowadzenie zbiorowego układu pracy z możliwością podjęcia strajku całej branży względem postanowień ministerstwa oraz związków rektorów,
9. **Gwarancji publikowania w języku polskim.** Twardych gwarancji dla możliwości prowadzenia i publikowania badań w języku polskim w humanistyce i naukach społecznych,
10. **Sprzeciw wobec centralizacji.** Zaprzestania uderzania w interes regionów i wycofania się z przepisów ustawy umożliwiających degradację naukową i finansową uczelni regionalnych oraz otwarcia ścieżek kariery naukowej - tak, aby awans był dostępny nie tylko dla wielkomiejskich elit, ale wszystkich zdolnych badaczy i badaczek,
11. **Zmiany art. 124 p. 5.** Żądamy, by wygasanie umowy o pracę z pracownikiem akademickim następowało w przypadku prawomocnego wyroku sądu za przestępstwo umyślne.

Akademia to nasze dobro wspólne, którego zamierzamy bronić tak długo, jak to konieczne. Zmiany w jej obrębie niewątpliwie są niezbędne, jednak nie kosztem zupełnego zniweczenia polskiego potencjału naukowego i edukacyjnego, do którego dążą reformy Gowina. My będziemy walczyć o to, by polskie uniwersytety stały się miejscami przyjaznymi i otwartymi, gdzie wciąż można prowadzić nieskrępowaną działalność badawczą i edukacyjną oraz pracować w godnych warunkach. Jedynie razem możemy to osiągnąć - troska o dobre warunki zdobywania wiedzy i pracy naukowej leży w naszym wspólnym interesie.

AKADEMICKI KOMITET PROTESTACYJNY

<http://naukaniepodlegla.pl/>

Warszawa, dnia 5 czerwca 2018r.